

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 22Csp/47/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618202228
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Mochnáčová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5618202228.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, sudkyňou JUDr. Martinou Mochnáčovou, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: T. C., nar. XX. XX. XXXX, bytom T. L. XXX/X, XXX XX N. Y. - T., zastúpený J. V., bytom T. L. XXX/X, XXX XX N. Y., v spore o zaplatenie 7.160,62 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 7.345,78 eur, s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7.160,62 eur od 29. 06. 2018 do zaplatenia, a to v splátkach po 130,- eur mesačne s tým, že prvá splátka je splatná do 20. dňa v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, ďalšie splátky sú splatné do 20. dňa príslušného mesiaca. Nezaplatením čo i len jednej splátky sa stáva splatným celý dlh.

II. Vo zvyšku sa žaloba zamietá.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 90,14 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou okresnému súdu dňa 10. 08. 2018 sa žalobca domáhal proti žalovanému zaplatenia istiny vo výške 7.160,62 eur, úroku vo výške 175,88 eur, úrokov z omeškania v sume 3,12 eur, úrokov vo výške 7,9 % ročne z istiny 7,160,62 eur od 29. 06. 2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z istiny 7.160,62 eur od 29. 06. 2018 do zaplatenia, úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov v sume 175,88 eur od 29. 06. 2018 do zaplatenia, nezaplatených poplatkov za poistenie v sume 6,16 eur, ako aj náhrady trov konania. Uviedol, že dňa 08. 03. 2016 uzavreli sporové strany Úverovú zmluvu č. 290461, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky v sume 8.900,- eur. Poskytnutý úver a úroky sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach a celý úver aj s príslušenstvom bol žalovaný povinný splatiť do 26. 02. 2024. V zmysle bodu 1.1. Zmluvy boli jej neoddeliteľnou súčasťou aj obchodné podmienky banky, a to Obchodné podmienky pre úvery občanom - T. F. L., a.s. a Všeobecné obchodné podmienky - T. F. L., a.s. Žalobca zdôraznil, že zmluva nemusí obsahovať presné číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej ktorej anuitnej splátky (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22.02.2018). Rovnaký výklad ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vyplýva aj z uznesenia NS SR sp. zn. 4Cdo/2011/2017 zo dňa 23.04.2018. Žalobca ako banka s odbornou starostlivosťou preveril žalovaného ako žiadateľa o úver pred jeho poskytnutím ohľadom jeho schopností splácania úveru v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Pri posudzovaní bonity žalovaného pritom banka berie do úvahy vždy údaje zo Spoločného registra bankových informácií a nebankového registra klientských informácií a následne buď report zo Sociálnej poisťovne a údaje poskytnuté samotným žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru alebo kreditné a debetné obraty na bežnom účte klienta v prípade klientov, pre ktorých banka dlhodobo vedie bežný účet, na základe čoho je schopná s odbornou starostlivosťou posúdiť ich bonitu. Po vyčerpaní poskytnutého

úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti (prestal uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas), a preto žalobca na základe Výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru dňa 28. 06. 2018 v zmysle § 565 Občianskeho zákonníka, v súlade s úverovou zmluvou a obchodnými podmienkami pre úvery občanom, a to po zaslaní upozornenia na omeškanie a možnosť predčasného zosplatnenia Druhou upomienkou/ Opakovaným upozornením zo dňa 25. 04. 2018. Žalovaný po zosplatnení úveru do dňa podania žaloby neuskutočnil žiadnu úhradu. Pokiaľ ide o uplatnený úrok z omeškania zo zmluvného úroku, žalobca poukázal na skutočnosť, že zmluvné úroky naakumulované ku dňu predčasného zosplatnenia sú vyčíslené pevnou sumou a týmto sa ďalej - po predčasnom zosplatnení už nenavyšujú. K uvedenému žalobca poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax súdov, a to rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/542/2016, 43Co/19/2017, 16Co/111/2017 a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/143/2017. K nároku na zmluvný úrok po predčasnom zosplatnení žalobca uviedol, že tento trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení, pričom odkázal na ustanovenia § 502 ods. 1 a 3, § 499 a § 497 Obchodného zákonníka. Na podporu svojho názoru odkázal na ďalšie rozhodnutia slovenských súdov, a to Krajského súdu v Žiline, Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Nitre, Krajského súdu v Košiciach a Krajského súdu v Bratislave. Rovnako odkázal aj na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu ČR. K žalobe bola pripojená Zmluva o spotrebiteľskom úvere zo dňa 08. 03. 2016, Žiadosť o poskytnutie spotrebného úveru zo dňa 08. 03. 2016, Všeobecné obchodné podmienky - T. F. L., a.s., Sadzobník poplatkov, Obchodné podmienky pre úvery občanom - T. F. L., a.s., Prehľad splácania - do predčasného zosplatnenia, Prehľad splácania - po predčasnom zosplatnení, Stav omeškaných splátok na úvere, Prepočet zmluvných úrokov, Prepočet úrokov z omeškania, Výzva na predčasné splatenie úveru, Opakované upozornenie, Credit report - Analytic a Sociálna poisťovňa - report.

2. Žalovaný vo vyjadrení k podanej žalobe uviedol, že po schválení úveru T. F. Slovensko, a.s. svoj dlh poctivo splácal podľa zmluvy bez omeškania a upomienok, čoho dôkazom je aj to, že jeho dlh je menší, ako si požičal od T. F.. Svoj dlh prestal splácať kvôli vážnym finančným problémom, keďže jeho príjem už nestačil na pokrytie splácania úveru. Úver neprestal splácať úmyselne, ale pre zlú finančnú situáciu, keďže jeho príjem nepostačil na pokrytie všetkých výdavkov. Zlú finančnú situáciu sa snaží intenzívne riešiť, keďže jeho príjem je na úrovni minimálnej mzdy. Požiadal, aby mu bolo umožnené splácať dlh v splátkach po 30,- eur mesačne.

3. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedol, že výška navrhovanej splátky je neadekvátna k výške žalovanej pohľadávky, pretože lehota na splatenie pohľadávky by sa predĺžila do takej miery (takmer 20 rokov), že by sa tým poprel samotný účel súdneho konania a takéto rozhodnutie by nevedlo k odstráneniu právnej neistoty. Vzhľadom na čas od podania žaloby na súd mal žalovaný možnosť prejaviť svoju snahu a záujem dlh uhrádzať a tým preukázať, že mohol priebežne peňažný dlh splácať aspoň v takej výške, ktorá by bola primeraná jeho finančným možnostiam. Žalovaný tak neučinil a počas celého súdneho konania neuskutočnil ani jednu úhradu. Žalobca odkázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/145/2017 zo dňa 31. 07. 2017. Súd musí lehotu na plnenie určiť tak, aby svojou dĺžkou nepoprela samotný účel súdneho konania a v konečnom dôsledku viedla k odstráneniu právnej neistoty medzi stranami. Žalobca tiež poznamenal, že posúdenie finančných možností žalovaného pre účely úhrady dlžnej pohľadávky by malo byť súčasťou aktivít v procese prípadného núteného výkonu súdneho rozhodnutia, kedy dôjde jednak k dôslednému zisteniu majetku žalovaného a jednak k voľbe najvhodnejšieho spôsobu výkonu rozhodnutia. Žalobca prejavil ochotu pristúpiť na súdny zmier, pričom súhlasil s jeho uzatvorením aj mimo pojednávania, a to výlučne v prípade, ak by žalovaný uznal celý nárok tak ako bol žalobcom uplatnený a tento by sa zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach po 597,- eur, a to pod hrozbou straty výhody splátok pri neuhradení čo i len jednej splátky.

4. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu vyjadril nesúhlas s navrhovanou mesačnou splátkou dlhu v sume 597,- eur. Jeho príjem je na úrovni minimálnej mzdy a v prípade nadčasov dosahuje maximálne sumu približne 500,- eur. Okrem iného má ďalšie výdavky a splátky úverov v I. F., Consumer Finance Holding (Quatro) a tiež Consumer Finance Holding - úver. Je v ťažkej zložitej finančnej situácii, a preto navrhol možnosť splácania úveru po 30,- eur mesačne. Je pravdou, že do dnešného dňa neuhradil na účet žalobcu žiadnu čiastku, avšak stalo sa tak z dôvodu, že nemá povolené ani zo strany žalobcu, ani zo strany okresného súdu sumu 30,- eur uhrádzať. Keby ich uhradil svojvoľne bez povolenia žalobcu, tento by splátku neakceptoval a stále by žiadal vyplatenie celej dlžnej sumy.

5. Zástupkyňa žalovaného na pojednávaní uviedla, že žalovaný pôvodne úver splácal, avšak následne jeho priateľka ochorela, prišla o prácu a nebolo v možnostiach žalovaného splácať dlh, tak ako bolo určené. Aktuálne je priateľka žalovaného vážne chorá, žalovaný má tiež zdravotné problémy a nestíha platiť.

6. Okresný súd vykonal dokazovanie v zmysle ustanovení Civilného sporového poriadku, pričom zistil skutkový stav nasledovne.

7. Žalobca a žalovaný uzavreli dňa 08. 03. 2016 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky v sume 8.900,- eur, ktoré mali byť splatené v 96 mesačných splátkach po 125,81 eur. Výška úrokovej sadzby bola stanovená na 7,9 % ročne, poplatok za poistenie bol dohodnutý na 3,08 eur mesačne, výška RPMN dosiahla 8,42 %, priemerná RPMN ku dňu uzatvorenia zmluvy predstavovala 9,93 % a celková čiastka, ktorú mal dlžník zaplatiť, dosiahla 12.077,76 eur. Z obsahu zmluvy vyplýva tiež výška odplaty v rozsahu 8,32 %, výška úroku z omeškania 5 % ročne, poplatok za vklad v hotovosti na úverový účet 2,50 eur, poplatok za predčasné splatenie úveru alebo jeho časti vo výške 0,5 %, resp. 1 % z predčasne splatenej čiastky úveru, poplatok za vypracovanie dodatku k zmene zmluvných podmienok na klientovu žiadosť vo výške 40,- eur, poplatok za upomienku za neuhradenie splátky v sume 15,- eur, poplatok za výzvu na splatenie úveru v sume 30,- eur, poplatok za potvrdenia a súhlasy k úverom vydané bankou na klientovu žiadosť vo výške 25,- eur a poplatok za potvrdenie o zostatku úveru s budúcim dátumom vydané bankou na klientovu žiadosť v sume 50,- eur.

8. Z obsahu Žiadosti o poskytnutie spotrebného úveru zo dňa 08. 03. 2016 vyplývajú okrem iného aj údaje o sociálnej situácii žalovaného, a to počet vyživovaných detí 0, celkový počet členov domácnosti 1, stav slobodný, neexistujúce obmedzenie BSM, vzdelanie stredoškolské/odborné s maturitou, odvetvie verejná správa, pracovná pozícia manuálne pracujúci, bez uvedenia čistého mesačného príjmu, neexistujúce splátky úverov, povolené prečerpania, kreditné karty ani ručiteľské záväzky.

9. Z obsahu listiny Prehľad splácania - do predčasného zosplatenia vyplýva výška doposiaľ nesplatenej istiny v sume 7.160,62 eur.

10. Z listiny Stav omeškaných splátok na úvere vyplýva suma 7.336,50 eur.

11. Z obsahu listiny Prepočet zmluvných úrokov mal súd preukázanú výšku dlžných úrokov v sume 175,88 eur.

12. Z listiny Prepočet úrokov z omeškania je zrejماً výška týchto úrokov z omeškania v sume 3,12 eur.

13. Z Výzvy na predčasné splatenie úveru zo dňa 28. 06. 2018 je zrejماً, že žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru ku dňu 28. 06. 2018 a požiadal žalovaného o bezodkladnú úhradu celého dlhu v sume 7.405,78 eur s príslušenstvom.

14. Z Opakovaného upozornenia zo dňa 25. 04. 2018 vyplýva požiadavka žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 143,26 eur najneskôr do 30. 04. 2018 s upozornením na možnosť postupu podľa § 565 Občianskeho zákonníka.

15. Z obsahu listiny Sociálna poisťovňa - report vyplýva, že žalobca ku dňu 08. 03. 2016 vykonal zisťovanie osobných, sociálnych a majetkových pomerov žalovaného.

16. Z ročného zúčtovania preddavkov na daň za rok 2018 vystaveného na meno T. C. je zrejماً, že výška úhrnu zúčtovaných a vyplatených príjmov žalovaného za daný rok predstavoval 9.530,57 eur. Zdaniteľná mzda dosiahla sumu 4.423,67 eur a výška dane 840,49 eur.

17. Právny vzťah sporových strán sa spravuje ustanoveniami § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj príslušnými ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Preskúmaním obsahu zmluvy súd nezistil žiadne dôvody, ktoré by mohli viesť ku konštatovaniu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Súd zároveň poukazuje na fakt, že pri poskytovaní úveru žalobca vykonal všetky úkony na zistenie bonity žalovaného tak, ako to ukladá ustanovenie § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. Z uvedeného dôvodu mal súd za to, že nárok žalobcu na zaplatenie istiny v sume 7.160,62 eur, úroku v sume 175,88

eur, úrokov z omeškania v sume 3,12 eur, poplatkov za poistenie vo výške 6,16 eur a úrokov z omeškania z nezaplatenej istiny je dôvodným.

18. Pokiaľ však ide o žalobný návrh v časti o zaplatenie úrokov po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, tento súd zamietol. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa má za následok absenciu požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje jednoducho povedané cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Po nadobudnutí splatnosti úveru (či už celého alebo jednotlivých splátok) veriteľovi vzniká nárok na vrátenie požičanej sumy, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru (alebo jeho časti). Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba (pretože tieto sú už splatné) a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny v obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k tejto zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Takýto stav súd nemôže pripustiť, pretože by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za situácie, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 z 30. júna 2015, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/151/2017, 7Co/1/2018).

19. K úrokom z omeškania uplatňovaným z úrokov súd uvádza, že Občiansky zákonník neupravuje majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky [R 70/1995, R (ČR) 5/2006], a preto tu neexistoval právny základ odôvodňujúci postup požadovaný žalobcom.

20. Žalobcovi na základe vyššie formulovaných úvah patrí nárok na zaplatenie sumy vo výške 7.345,78 eur (istina 7.160,62, úroky 175,88 eur, úroky z omeškania 3,12 eur, poplatky za poistenie 6,16 eur).

21. O výške úrokov z omeškania rozhodol súd v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z. z., ktoré žalobcovi patria so sumy istiny odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Súd priznal žalobcovi aj nárok na vyčíslené úroky z omeškania v sume 3,12 eur, keďže tieto sa zjavne týkali obdobia pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru. Tieto boli zahrnuté to celkovej priznanej sumy (viď predchádzajúci odsek).

22. Ak žalovaný požiadal, aby mu bolo umožnené dlh splácať v splátkach po 30,- eur mesačne, tento nepovažoval súd za opodstatnený. Súd bol povinný zohľadniť sociálnu situáciu žalovaného a pri určovaní výšky splátky dlžnej sumy bol povinný prihliadať nielen na jeho záujmy, ale aj na záujem žalobcu tak, aby bol dlh splatený v primeranej lehote. V prípade povolenia splácania dlhu v splátkach po 30,- eur mesačne by sa úhrada dlhu neprimerane predĺžila, a preto bola zástupkyňa žalovaného na pojednávaní poučená o možnosti splácať dlh v sume 130,- eur mesačne. Súd mal za to, že na základe predložených dokladov sociálna a majetková situácia žalovaného (ročná zdaniteľná mzda v roku 2018 predstavovala 4.423,67 eur) odôvodňuje postup súdu podľa § 232 ods. 3, 4 CSP, avšak nie takým spôsobom ako to navrhoval žalovaný. Z uvedeného dôvodu súd rozhodol o možnosti splácať dlh v splátkach po 130,- eur mesačne. Na zabezpečenie právnej pozície žalobcu súd zároveň rozhodol, že nezaplatením čo i len jednej splátky sa stane splatným celý dlh, čo bude viesť žalovaného k riadnej disciplíne a k splácaniu dlhu v určených termínoch a v určenej výške.

23. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania postupoval súd v zmysle § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP, keď vychádzal z čiastočného úspechu žalobcu. Tento požadoval zaplatenie celkovej sumy 7.984,47 eur (všetky uplatnené nároky vrátane úrokov a úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu vyhlásenia rozsudku) a priznaná mu bola suma 7.591,- eur (výška priznaného nároku vrátane úrokov z omeškania vyčíslených ku dňu vyhlásenia rozsudku), čo predstavuje úspech žalobcu v rozsahu 95,07 %. Úspechu žalobcu zodpovedá úspech žalovaného v rozsahu 4,93 %, z čoho je zrejmy čistý úspech

žalobcu v rozsahu 90,14 %. O výške trov konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník súdu prvej inštancie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku v časti splatnosti dlhu možno podať v lehote 15 dní od jeho doručenia odvolanie na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Žiline.

Podľa § 363 CSP, sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.